

Можна вважати що національне законодавство має багато прогалин стосовно діяльності Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. В ньому немає передбачених важелів впливу на порушення з боку владних органів та посадових осіб. Також немає реального реагування на рекомендації стосовно покращення становища захисту прав та свобод людини і громадянина через байдужість Верховної Ради України стосовно даних пунктів.

Отже, враховуючи усе вищезазначене, можна стверджувати, що інститут омбудсмена в Україні ще потребує удосконалення. Його діяльність хоч і спрямована у правильне русло, але немає настільки повноцінного визнання, щоб здійснювати якісне забезпечення захисту прав та свобод людини і громадянина. Тобто, на сьогодні, омбудсмена можна порівняти з рекомендаційною ланкою у забезпеченні прав людини та їхньому захисті від порушень з боку державних органів та посадових осіб.

Література

1. Конституція України: прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України від 28.06.1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Про Уповноваженого Верховної Ради з прав людини: Закон України від 23.12.1997 р. №776/97-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1998. – № 20. – Ст. 99.
3. Конституційне право України / За ред. Тація В. Я., Погорілка В. Ф., Тодики Ю. М. – К.: Український центр правничих студій, 1999. – 376 с.

УДК 340.134 (043.2)

Романович І.І., студентка,
Навчально-науковий юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Радзівілл О.А., к.ю.н., доцент

КОНЦЕПЦІЯ «М'ЯКОГО» ПРАВА В МІЖНАРОДНОМУ ПРАВІ: ПОГЛЯДИ НАУКОВЦІВ

Розвиток міжнародного права відбувається за рахунок створення розгалуженої системи міжнародно-правових норм. Нормотворчість в міжнародному праві набуває все більш різноманітних форм, однією з яких є так зване «м'яке» право, норми якого не мають загальнообов'язкового характеру

Дослідженням юридичної природи «м'якого» права займалось чимало вчених, проте сутність цього явища вивчена науковцями не до кінця і, загалом, досі викликає чимало дискусій.

Сформувалась концепція «м'якого» права наприкінці 70-х рр. ХХ ст.

Сам в (soft law або flexibility law) запропонований в західноєвропейській правовій доктрині, проте займалися цієї проблемою й вітчизняні юристи-міжнародники. Зокрема І. Лукашук вважав, що термін «м'яке» право застосовується для позначення двох різноспрямованих підходів: в першому йдеться про особливий різновид міжнародно-правових норм, які, на відміну від «твердого права», не породжують чітких прав і обов'язків, а дають лише загальну настанову, котрій суб'єкти мають слідувати; в іншому аспекті термін «м'яке» право застосовується для позначення і закріплення неправових міжнародних норм, що містяться в неправових актах, резолюціях міжнародних органів і організацій, у спільних заявах, комюніке. При цьому ці обидва підходи зводяться до того, що норми «м'якого» права носять необов'язковий характер [1].

Прихильниками іншої теорії, відповідно до якої «м'яке» право визначається як сукупність норм, в яких відсутні ті чи інші ознаки «твердого» права, здебільшого є представники західної та американської правової доктрини. Зокрема, норвезький юрист Дж. Бургес, пропонує розуміти «тверде» право як сукупність норм, «які формують правові системи в традиційному сенсі» [2].

Третя теорія є більш узагальненою. Вона зводить до поняття «м'яке» право всю сукупність норм необов'язкового характеру. Її притримується американський вчений А. Д'Амато, стверджуючи, що більша частина «м'якого» права запроваджується за допомогою «м'яких» (необов'язкових) інструментів, таких як рекомендації, резолюції міжнародних організацій, декларації, «фінальні документи», що публікуються після завершення міжнародних конференцій, тощо [3].

Погляди науковців на «м'яке» право, а особливо на його застосування у різних умовах, є досить неоднозначними. Прихильники «м'якого» права здебільшого розглядають його як щось на кшталт «передправа», тобто у тому сенсі, що згодом неодмінно відбувається його трансформація у тверде право. Наприклад, Д. Шелтон зазначає, що «м'які» закони використовуються як попередники або додатки до законодавчих актів [4]. При цьому, «м'які» правові інструменти часто слугують особливим механізмом подолання двозначності або прогалин.

Не можна залишити поза увагою погляди науковців, які заперечують існування «м'якого» права. До прикладу, С. Бахін називає сукупність принципів та загальних правил поведінки, що не мають обов'язкової юридичної сили, але характеризуються юридичним значенням та направлені на досягнення певного практичного результату «субправом» [5].

Таким чином, на думку більшості вчених під «м'яким» правом слід розуміти систему правил поведінки, які мають своє закріплення та вираз в актах необов'язкового характеру, прийняття яких чітко не передбачено в установчих документах. У міжнародних відносинах «м'яке» право сприяє

заповненню прогалин міжнародно-правового регулювання, застосовується в процесі тлумачення положень міжнародно-правових договорів та відіграє важливе значення для врегулювання конфліктів, адже являє собою універсальний засіб підтримки діалогу між державами з різними зовнішньополітичними, економічними та культурними традиціями.

Література

1. Лукашук И.И. Международное «мягкое» право/ И. И. Лукашук // Государство и право. – 1994. – №8-9. – С. 159-167.

2. Burgess, J.P. What's so European about European Union? Legitimacy between Institution and Identity // European Journal of Social Theory. – 2002. – Vol. 5, N 4. – P. 467-489.

3. D'Amato A. Softness in International Law: A Self-Serving Quest for New Legal Materials: A Reply to Jean d'Aspremont // The European Journal of International Law. – 2009. – Vol. 20, №. 3. – P. 897-910.

4. Shelton D. Law, Non-Law and the Problems of «Soft Law» // Commitment and Compliance: the Role of NonBinding Norms in the International Legal System / D Shelton (ed). – Oxford University Press: Oxford, 2000. – P.10-35.

5. Бахин С. В. Субправо: новые тенденции в унификации международного права/ С. В. Бахин // Известия высших учебных заведений. Правоведение. – 2002. – № 1. – С. 149-150.

УДК 336.27:477 (043.2)

Сєдов А.О., студент,
Навчально-науковий юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Устинова І.П., к.ю.н., доцент

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДЕРЖАВНОГО КРЕДИТУ ТА БОРГУ УКРАЇНИ ТА ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН

В усіх цивілізованих державах основними методами мобілізації державних доходів є податки, позики й емісії. Це пов'язано із значним збільшенням бюджетного дефіциту, можливим розривом між податковими надходженнями та бюджетними витратами, тобто в умовах ринкової економіки державна позика стає обов'язковим елементом фінансової діяльності держави.

Кошти, залучені на основі державної позики, надходять у розпорядження державної влади, що перетворює їх на додаткові фінансові ресурси. Мобілізовані таким чином кошти насамперед мають бути призначені для покриття бюджетного дефіциту. Бюджетне законодавство України цілком відповідає цьому теоретичному принципу.

Позичкові відносини, за яких держава виступає як позичальник